

Wśród czasopism, czyli na łamach u sąsiadów

Na szczególną uwagę zasługuje zawartość pierwszego zeszytowanego numeru redagowanego we Wrocławiu kwartalnika „As-Salam” (nr 1 (30) 2014). Periodyk nosi podtytuł „Muzułmańskie czasopismo społeczno-kulturalne”, a tematyka poruszana na jego stronach tworzy różnorodną paletę zagadnień. Tematem przewodnim omawianego numeru jest wielkie wypędzenie muzułmanów hiszpańskich, które miało miejsce cztery stulecia temu. Autorem dwóch obszernych i gruntownie opracowanych artykułów poświęconych zagadnieniu wygnania Morysków z Hiszpanii oraz dalszych ich losów w innych krajach jest Radosław Stryjewski. Warto przypomnieć, że przed zagładą tworzyli oni na Półwyspie Iberyjskim bogatą kulturę promieniującą również i na inne wspólnoty, m.in. także karaïmską. Elementy poetyki andaluzyjskiej odnaleźć można w hebrajskich pieśniach liturgicznych znanych i wśród wschodnioeuropejskich Karaïmów.

Inny blok tekstów związany jest z przypadającym w zeszłym roku 600-leciem ustanowienia stosunków dyplomatycznych między Polską a Turcją. W nawiązaniu do tej rocznicy zamieszczona została pierwsza część artykułu Barbary Szczepaniak-Jaworskiej omawiającego zjawisko adaptacji w środowisku tureckim oraz konwersji na islam Polaków, którzy z różnych przyczyn znaleźli się w Turcji. Tak zwani „poturczeni” odegrali znaczącą rolę w dziejach Porty, stanowiąc częstokroć łącznik ze swą dawną ojczyzną. Wewnętrzne okładki numeru zdobią reprodukcje tradycyjnych tureckich miniatur prezentowanych na wystawie „Architekt Sinan i jego wspaniałe czasy” w Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie. Pochodzą one z kolekcji F. Oyi Kuyumcu –

FOYArt Collection. O ekspozycji tej pisze kustosz warszawskiej placówki muzealnej i kurator wystawy, Karolina Krzywicka.

Tematyki na wskroś współczesnej dotyczy natomiast artykuł „Twierdza Krym?” pióra Abdulla Rinata Muhametowa. Autor, zamieszkały w Moskwie politolog i publicysta narodowości tatarskiej, analizuje aktualną sytuację oraz możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń na anektowanym przez Rosję Krymie. W jego przekonaniu najbardziej realny wydaje się wariant, w którym Półwysep stanie się „regionem w stanie obłężenia”. Lektura warta zwrócenia szczególnej uwagi, także w kontekście kwestii krymskotatarskiej. Zawartość czasopisma dopełniają relacje z wydarzeń związanych z XIV Dniem Islamu w Kościele katolickim, organizowanym przez unikalną w skali kontynentu Radę Wspólną Katolików i Muzułmanów. A także z warszawskich obchodów 70 rocznicy przymusowej deportacji z Kaukazu ludności czecheńskiej i inguskiej, w które włączyły się po raz kolejny Instytut Pamięci Narodowej oraz Związek Sybiraków.

Warto sięgnąć także po tegoroczny numer czasopisma (1(32), 2015), którego tematem przewodnim jest starzenie się i kres życia, muzułmańska etyka medyczna i obrzędy pogrzebowe w islamie. Znaleźć w nim można dokończenie podejmowanych wcześniej tematów z dziedziny historii. Artykuł R. Stryjewskiego przedstawia losy muzułmanów andaluzyjskich po ich wygnaniu z Hiszpanii, gdy część z nich znalazła się w subsaharyjskim państwie Mali i jego stolicy, Timbuktu. Natomiast B. Szczepaniak-Jaworska kontynuuje omówienie dziejów polskich konwertytów na islam w Turcji w okresie XVII-XX w.

Mariusz Pawelec